

NORSKE LAKSEELVER

Organisasjon for fiskerettshavere i
lakse- og sjørrettførende vassdrag

Postadresse: Postboks 9354 Grønland
N-0135 Oslo
Kontoradresse: Schweigaardsgate 34 C, Oslo
Telefon: 22 05 48 70/ 45 02 16 37
E-post: post@lakseelver.no
Org nr: 971281693
Bankgiro: 8101 05 37886
Internett: www.lakseelver.no

Miljøvernminister Erik Solheim
Miljøverndepartementet
Pb 8013 Dep
0030 Oslo

deres ref;

vår ref; 3111

Oslo; 11.03.11

Oslo – verdens villakshovedstad!

I en tid da de naturlige bestandene av villaks er svekket og truet, var det en svært trist nyhet vi mottok om den massive fiskedøden i Akerselva grunnet klorutslipp. Vi beklager sterkt det som har skjedd, og forventer at Miljøverndepartementet følger opp Oslo kommune slik at Akerselva tilbakeføres til en levende elv med laks i Norges hovedstad.

Villaksen truet

Verdens bestander av vill atlantisk laks har minket med 80 % de siste 30 årene. 1/3 av de resterende sårbare bestandene hører hjemme i norske elver. Norge har derfor et særskilt ansvar for en bærekraftig forvaltning av villaksen. Norge har i tillegg forpliktet seg til å gi villaksen et særskilt vern gjennom den internasjonale laksevernkonvensjonen NASCO og i egne Stortingsvedtak.

Den markerte nedgangen i villaksbestandene er resultatet av mange samvirkende årsaker. Sur nedbør og annen forurensning, kraftutbygging og parasitten *Gyrodactylus salaris* er blant disse. Felles for disse truslene er imidlertid at vi har relativt god kontroll på dem. Med oppdrettsnæringen har det kommet nye trusler mot vill laksefisk. Veksten i næringen har vært både rask og stor, og har vært på over 400 % de siste 15 årene. I sin risikovurdering av norsk oppdrettsnæring peker Havforskningsinstituttet spesielt på lakselus og rømt oppdrettslaks som svært problematiske. De har nylig konkludert med at disse truslene gjør at oppdrettsnæringen bryter med regjeringens miljømål for en bærekraftig oppdrettsnæring, langs hele kysten fra Rogaland til Troms. Følgelig er det et samlet forskermiljø som utpeker lus og rømt oppdrettsfisk som de største truslene for villaksen, trusler som i tillegg er ustabiliserte og som følgelig kan forverres ytterligere.

Villaks i Akerselva gjør Oslo til verdens villakshovedstad

Mens mange villaks- og sjøørrebestander i norske fjorder og elver har gått dramatisk tilbake, er situasjonen en helt annen i oppdrettsfrie Oslofjorden. Sykdomspresset er minimalt og næringstilgangen for oppvoksende vil laksefisk er meget god. I tillegg sikrer særdeles gode gyteforhold i de mange omkringliggende vassdragene stabilt god rekruttering, et resultat av imponerende restaurering og forbedring av viktige gyteområder. Dugnadsånden er sterk, og arbeidet for å bevare og styrke lokale bestander har lange tradisjoner i de mange elvene rundt Oslofjorden (jfr. kultiveringsprogram i bl.a. Lierelva og Sandvikselva).

Det at allmennheten kan fiske laks nærmest fra Operataket illustrere hvilke kvaliteter Oslo besitter som hovedstad, og hvilket ansvar Oslo kommune har i å restaurere Akerselva og sikre villaksen i vassdraget. Å kunne markedsføre Oslo med ei levende lakseelv vil bidra til å sette Oslo på kartet som verdens laksehovedstad.

Villaksen som indikator på bærekraft

Villaksen er en sårbar art, og er med andre ord følsom for ytre påvirkninger og endringer i levemiljø. Villaksen er derfor både en symbolart og en indikator for miljømessig bærekraft. Livskraftige elver med villaks er et bevis på at vi forvalter vassdragene godt, og at vi klarer å ta vare på villaksens livsmiljø på en god og tilfredsstillende måte som også indikerer at vi også sikrer livsmiljøet for andre fisker, dyr og organismer. I elvene rundt Oslofjorden er det gode og lange tradisjoner for villakskultivering, og i flere elver er det årlige utsettinger av klekkeriproduisert lokal laksesmolt.

Villaksen på den politiske dagsordenen og i media

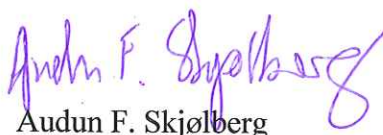
I Norges hovedstad fattes vedtakene for villaksens skjebne i Stortinget. Dette er langt unna kjente lakseelver som Alta, Namsen og Surna. Men Oslo har jo sin mindre kjente lakseelv – Akerselva! Det er derfor meget strategisk viktig at Regjeringen og Miljøverndepartementet bidrar til at Akerselva blir ei blomstrende lakseelv, og på den måten også bidrar til å sette villakshensyn øverst på dagsordenen i den nasjonale politikktutforming. Det å kunne vise media og rikspolitikere en levende lakseelv og bærekraftig elveforvaltning midt i Oslo vil ha stor betydning for de øvrige 400 lakseelvene i Norge. Katastrofen i Akerselva må nå brukes til noe positivt, nemlig å ta grep om lakseforvaltningen og skape et utstillingsvindu for villaks i Norges hovedstad. Dette vil være helt sentralt for å løfte vernet av villaksen, vårt naturlige arvesølv, opp på den politiske dagsorden.

Vi ønsker i den forbindelse snarlig et møte med deg som miljøvernminister.

Med vennlig hilsen

Torfinn Evensen
Daglig leder

Audun F. Skjølberg
Prosjektmedarbeider